

Adaptační plán Mateřské školy Harmonie, V Olšinkách 700, okres Mělník

Č.j.	Spisový / skartační znak	53/2024	2-5 ZOP 25/2024	S 5
Vydala:	Mgr. Šárka Polívková, ředitelka školy			
Projednáno na provozní poradě a pedagogické radě dne:	9.4.2024			
Plán nabývá platnosti a účinnosti dnem:	12.4.2024			
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků nebo aktualizací, které tvoří součást tohoto plánu.				

Úvod

Adaptace je nejdůležitějším obdobím v celé docházce do mateřské školy (dále jen MŠ). Všechny děti, které nastoupí do MŠ, musí mít možnost se postupně adaptovat na nové prostředí školy (RVP PV, str.32).

To, jakým způsobem dítě zvládne vstup do mateřské školy celoživotně ovlivní jeho vztah ke vzdělávání, a proto je pro úspěšné zvládnutí adaptačního procesu zcela nezbytná spolupráce ze strany rodičů. Vstupem do mateřské školy se zásadním způsobem mění život dítěte. Vystupuje z bezpečného prostředí své rodiny do zcela neznámého, nového prostředí vzdělávací instituce. Tento přechod klade na dítě zcela nové požadavky, nároky a vyžaduje od něj dodržování nových pravidel společenského soužití, která si musí postupně osvojit. Dítě si musí vytvořit velké množství nových návyků a k tomu od nás potřebuje podporu a především čas. Dopřejte tedy svým dětem dostatek času, dle jejich individuálních potřeb k tomu, aby si mohly postupně zvyknout na novou situaci a měly ji spojenou s pozitivními prožitky.

Proces adaptace začíná již před zápisem v rámci Dne otevřených dveří, kdy se dítě může seznámit s prostředím a pracovníky mateřské školy, může si ve školce pohrát, zatímco rodič získá základní informace o provozu, vzdělávacím programu školy, o adaptačním plánu školy.

Další možnost k seznámení s mateřskou školou je **při vlastním zápisu dětí do MŠ**, zákonní zástupci i děti mohou komunikovat s učitelkami, pohrát si ve třídě.

V červnu se v MŠ koná informační schůzka pro rodiče nově přijatých dětí. Rodiče jsou podrobně seznámeni s provozem školky, Adaptačním plánem školy, s potřebným vybavením pro děti, s požadavky školy na dítě a zároveň předávají učitelkám základní informace o svém dítěti v rámci vstupní pedagogické diagnostiky.

Nástup a adaptaci dětí na MŠ řešíme vždy individuálně ve spolupráci se zákonnými zástupci v závislosti **na stupni socializace dítěte a jeho potřebách.**

1. Co musí dítě umět před vstupem do mateřské školy

- **REAGOVAT NA SVÉ JMÉNO**
tzn. dítě se zastaví, otočí se, když na něj učitelka zavolá; na vyzvání přijde
- **JÍST LŽICÍ A PÍT Z HRNKU/SKLENICE**
u této dovednosti je vhodné dodržovat alespoň základní pravidla stolování a sedět u stolečku
- **SAMOSTATNĚ POUŽÍVAT TOALETU**
i malé 3leté dítě se dokáže samo utřít po vykonání potřeby, trénujte to s nimi
- **UMÝT SI RUCI A UTRÍT SE DO RUČNÍKU**
je třeba děti naučit používat mýdlo
- **VYSMRKAT SE DO KAPESNÍKU**
tato dovednost má přímou souvislost se správnou výslovností, artikulací a celkovým rozvojem řečových schopností
- **OBLÉKNOUT SE A OBOUT SI BOTY**
volte tedy vždy dostatečně pohodlné a veliké oblečení i obuv;
vše dětem podepište
- **CHODIT PO SCHODECH**
ve všech našich MŠ jsou schody, proto trénujte

Všechny tyto dovednosti jsou základním předpokladem pro úspěšnou adaptaci dítěte na mateřskou školu. Proto je vaším základním úkolem maximálně podporovat samostatnost svých dětí již před nástupem do MŠ.

2. Jak se na adaptaci připravit

- **MLUVTE S DÍTĚTEM O TOM, CO SE V MATEŘSKÉ ŠKOLE DĚLÁ A JAKÉ TO TAM JE**
 - povídejte si s dětmi o tom, co je v MŠ čeká – paní učitelky, hračky, děti
 - choďte na procházky kolem školky
 - vyhněte se negativním popisům – děti školkou nestrašte
- **ZVYKEJTE DÍTĚ NA ODLOUČENÍ**
 - při odchodu (např. do kina) mile a s jistotou řekněte, že odcházíte, ale ujistěte dítě, že se zase vrátíte – dítě potřebuje pocit, že se na vás může spolehnout
 - chybou je, vyplížit se tajně z domu, dítě se cítí zrazené a strach z odloučení se jen prohlubuje
- **VEĎTE DÍTĚ K SAMOSTATNOSTI**
 - období vstupu dítěte do mateřské školy je samo o sobě velmi náročné
 - samostatné zvládnutí základní sebeobsluhy, výrazně posiluje jeho sebevědomí a zjednodušuje dítěti již tak náročné období adaptace na MŠ

Mateřská škola Harmonie Neratovice, V Olšinkách 700, okres Mělník, IČO: 750 01 497

- **DEJTE DÍTĚTI NAJEVO, ŽE ROZUMÍTE JEHO OBAVÁM Z NÁSTUPU DO MŠ**
 - ujistěte dítě, že mu věříte a že to určitě zvládne
 - pokud má dítě chodit do školky rádo, musí k ní mít kladný vztah
- **POKUD BUDE PLAKAT, BUĎTE TRPĚLIVÍ, ALE ROZHODNÍ**
 - rozloučení by se nemělo příliš protahovat – vytvořte si ranní loučící rituál
 - rituál probíhá v šatně, těsně před vstupem do třídy; je rychlý, krátký, spojený s pohybem
- **PLŇTE SVÉ SLIBY**
 - nikdy neodcházejte tajně, narychlo, bez rozloučení
 - když řeknete, že přijdete po obědě, slib splňte
- **DEJTE DÍTĚTI S SEBOU NĚCO DŮVĚRNÉHO**
- **UDĚLEJTE SI JASNO V TOM, JAK PROŽÍVÁTE NASTÁVAJÍCÍ SITUACI VY**
 - nepřenášejte svou úzkost a obavy na dítě
 - dítě to vždy vycítí
 - dítě do MŠ vodí ten z rodičů, který situaci lépe zvládá
- **ZA POBYT VE ŠKOLCE NESLIBUJTE DÍTĚTI ODMĚNU**
- **KOMUNIKUJTE S UČITELKOU**
 - seznamte se předem s adaptačním plánem školy
 - jakékoliv obavy a dotazy řešte hned od začátku, vzájemná komunikace je velmi důležitá
- **VYTVOŘTE SI PRO OBDOBÍ ADAPTACE DOSTATEK ČASU**
 - počítejte s postupnou adaptací dítěte na MŠ /cca 8 týdnů/
 - zapojte celou rodinu
 - uzpůsobte své pracovní povinnosti tomu, že si Vaše dítě bude zvykat na MŠ

3. *Co s sebou do MŠ*

- **POHODLNÉ OBLEČENÍ DO TŘÍDY**
bez zbytečných zipů, knoflíků apod. – tričko, tepláky, šortky, sukýnka aj.
- **PŘEZUVKY DO TŘÍDY**
bačkory, sandály s pevnou patou, **NEPŘÍPUSTNÉ** jsou pantofle, Crocsy
- **NÁHRADNÍ OBLEČENÍ PRO PŘÍPAD NEHODY**
spodní prádlo, ponožky, tričko, legíny
- **OBLEČENÍ NA ŠKOLNÍ ZAHRADU DLE ROČNÍHO OBDOBÍ**
tepláky, mikina – vše dostatečně veliké, pohodlná obuv

VŠECHNY VĚCI MUSÍ BÝT OZNAČENÉ (JMÉNEM NEBO ZNAČKOU DÍTĚTE)

OSA ADAPTAČNÍHO PLÁNU

Mateřská škola Harmonie Neratovice, V Olšinkách 700, okres Mělník, IČO: 750 01 497

Počáteční fáze	Kratší doba adaptace	Delší doba adaptace	Stabilizační fáze	Přechod na spání	Závěrečná fáze
1-2 týden Rodič přijde s dítětem do MŠ (pokud možno vždy ve stejnou dobu). První, druhý den – rodič se s dítětem rozloučí v šatně, mezi dveřmi – ranní rituál, ujistí dítě, že za chvíli přijde a předá jej učitelce. Rodič zavírá dveře a zůstane v šatně 15 min. poté si dítě vyzvedne. Jestliže dítě nezákladně rozloučení mezi dveřmi – vstoupí do třídy společně s rodičem, zůstanou ve třídě 15 min. a společně odchází. Reakce dětí jsou měřítkem pro pokračování nebo přerušení tohoto pokusu o odloučení. Odloučení trvá maximálně 1/2 hodiny. To platí i v případě, že dítě začne plakat, ale rychle a natrvalo se nechá utišit učitelem. Postupně je doba odloučení individuálně prodlužována až na 2 hodiny pobytu dítěte v MŠ Pokud dítě po odchodu rodiče působí rozrušené, vystrašené, sklíčené nebo začne plakat a je k neutěšení, je třeba rodiče ihned přivolat.	3-4 týden V případě, že dítě již základně dvouhodinové odloučení od rodiče bez problému, je možné přistoupit k prodlužování dopoledního pobytu dítěte ve školce o pobyt na zahradě, následně pobyt včetně oběda. Tak je tomu například v případě, když dítě ráno protestuje proti odchodu rodiče, avšak nechá se učitelem rychle utišit a v dobré náladě si hraje, zvládá přechody mezi činnostmi. Rodič je však dosažitelný pro případ, že by dítě výjimečně potřebovalo jeho podporu. V případě potřeby její učitelka telefonicky kontaktuje a on si své dítě vyzvedne z MŠ dříve.	3-4 týden Tato nutnost nastává v případě, že dítě zatím nezákladně dvouhodinové odloučení od rodiče a v době odloučení ve školce pláče, je vyděšené, stáje se ptá po rodičích a nedá se ničím zaujmout a rozptýlit. V tomto případě se doba pobytu stanoví tak, aby byla pro dítě zvládnutelná. Pokračujeme stejně jako v počáteční fázi Teprve v případě, že dítě během odloučení nepláče a alespoň chvílemi si hraje či se o něco zajímá, je možné přistoupit k postupnému pulhodinovému prodlužování odloučení dítěte od rodiče, podle individuálních potřeb a schopnosti každého dítěte, až do zvládnutí společného oběda. Rodič je však dosažitelný pro případ, že by dítě výjimečně potřebovalo jeho podporu. V případě potřeby její učitelka telefonicky kontaktuje a on si své dítě vyzvedne z MŠ dříve. Při dlouhodobém přetrvávání potíží s adaptací může být po konzultaci s pediatrem učitelkou doporučen odklad docházky do mateřské školy.	4-5- týden Během této fáze navštěvuje dítě MŠ pouze na dopolední pobyt včetně oběda. Tato fáze trvá tak dlouho, dokud dítě nezákladně dopolední pobyt bez pláče a stezku po rodičích.	6-7 týden Tato fáze nastává tehdy, když dítě zvládne několik týdnů dopolední pobyt v MŠ bez pláče a akceptuje učitele jako „bezpečnou základnu“, nechá se od něj uklidnit, hraje si a zapojuje se samostatně do činnosti s ostatními dětmi, svačí i obědvá. V takovém případě je možné přistoupit k prvnímu pokusu o přespaní dítěte v MŠ. Rodič musí dítě na tento další krok dopředu připravit. Rodič je však dosažitelný pro případ, že by dítě výjimečně potřebovalo jeho podporu. Pokud dítě při prvním pokusu o spání pláče a je k neutěšení, je potřeba s dalším pokusem spání několik dnů vyčkat.	8 týden adaptace je ukončena v případě, že se dítě cítí v MŠ bezpečně, nepláče, nemá strach, je klidné, hraje si, stravuje se, zkouší nové činnosti a pokouší se navazovat kontakty s ostatními dětmi. Do mateřské školy můžete přivést pouze zdravé dítě. Jestliže dítě v průběhu adaptace onemocní, vrací se po uzdravení v adaptačním plánu minimálně o krok zpět – vycházíme z individuální potřeby a reakce dítěte po návratu do školky.

Tato osa je pouze orientační, ke každému dítěti přistupujeme individuálně, dle jeho potřeb.

Závěr

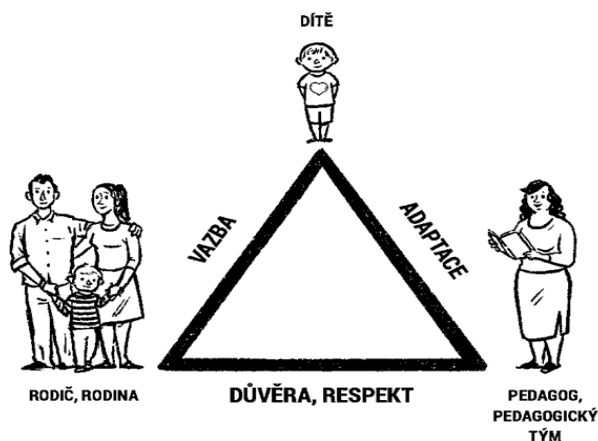
Adaptační období je nezbytnou a významnou součástí ve vývoji dítěte. Naším společným cílem je spokojené dítě, které se v mateřské škole cítí bezpečně, má zde kamarády a cítí se spokojeně. Jen takové dítě se může dále rozvíjet dle svých individuálních potřeb a možností. Úkolem nás, dospělých, v tomto procesu, je toto našim dětem umožnit.

1. CÍL ADAPTACE

Dítě se cítí bezpečně, orientuje se v prostoru MŠ, v jejích pravidlech a rituálech. V pedagogovi nachází oporu, pomoc a přijetí.

2. VZTAHY V PROCESU ADAPTACE

3. PROCES UČENÍ

Z POHLEDU DÍTĚTE:

Pro vzbuzení zájmu je důležitá vizualizace, hravost, a dostatek času věci jen pozorovat.

SPOKOJENOST

ZÁJEM

ZAPOJENÍ

V Neratovicích dne 12.4.2024

Mgr. Šárka Polívková – ředitelka školy